

Q. F. F. Q. S.

DISPUTATIONEM BOTANICO-MEDICAM
IN AUGURALEM,

QUA

FICUS,

ETUSQUE

HISTORIA NATURALIS & MEDICA
Exhibetur,

*Cum consensu Ampliff. Facult. Medicæ,
in Reg. Acad. Upsaliensi,*

PRÆSIDE,

CELEBERRIMO & EXPERIENTISSIMO VIRO,

**DN. DOCT. CAROLO
LINNÆO,**

Med. & Botan. PROF. Reg. & Ord.

*Pro consuetis in Medicina honoribus,
publice ventilandam sistit*

CORNELIUS HEGARDT,

SCANUS.

In Auditorio Carol. Majori, ad diem XV. Sept.

Horis ante & post meridiem solitis.

Anni MDCCXLIV.

UPSALIÆ

S. R. R.
ARCHIATRO
Regii Colla-
PRÆ.
Atque Medici-
Nobilissimo & Ex-

Dn. EVALDO

Nobilissimo atque Experientissimo VIRO,
Dn. CAROLO ALSTRIN,
M. D. Sac. Reg. Majest. Medico ordinario & Regii
Collegii Medici ADSESSORI.

Nobilissimo Experientissimoque VIRO,
Dn. WILHELMO KAMECKER,
M. D. Regii Collegii Medici ADSESSORI
& Medico AULICO.

Nobilissimo & Experientissimo VIRO,
Dn. EBERHARDO ROSEN,
M. D. Regii Collegii Medici ADSESSORI
& Practico Stockholm.

MÆCENATIBUS &
Omni reverentia

*Se ac Pagellas
Cum votis omnis pro-
Ea, qua par est, ve-*

CORNELIUS

M. TIS
PRIMARIO,
Regii Medici
SIDI,
næ DOCTORI,
perientissimo VIRO,

R I B E.

Nobilissimo Experientissimoque VIRO,
Dn. ERICO VICTORIN,
M. D. Regii Collegii Medici ADSESSORI
& Practico Stockholm.

Nobilissimo & Experientissimo VIRO,
Dn. PETRO LEETSTRÖM,
M. D. Regii Collegii Medici ADSESSORI
ac Medico Aulico,

Nobilissimo atque Experientissimo VIRO,
Dn. ZACHAR. J. STRANDBERG,
M. D. Regii Collegii Medici ADSESSORI
Practicoque Stockholm.

PATRONIS optimis,
cultus prosequendis,

*hasce levissimas,
spiritatis calidissimis,
neratione commendat*

MEGARDT.

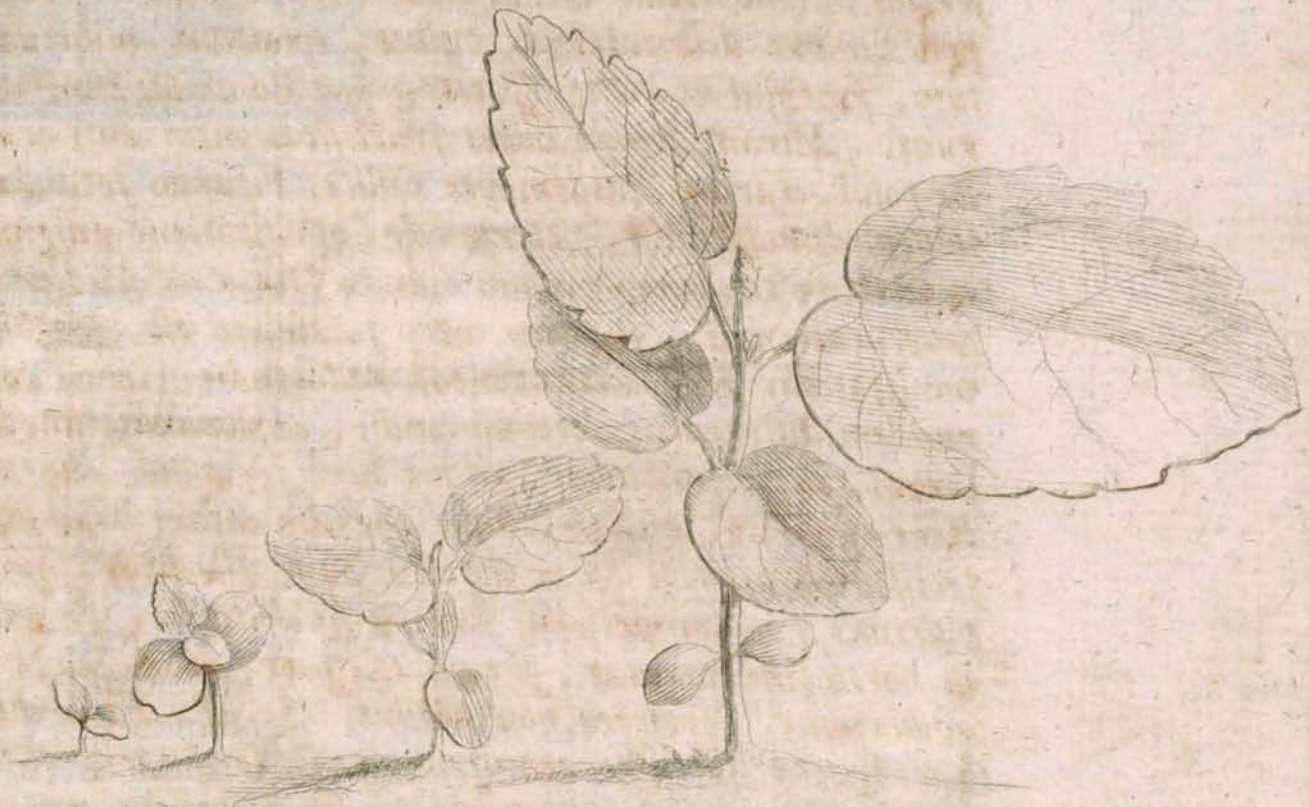
PRÆFATIO.

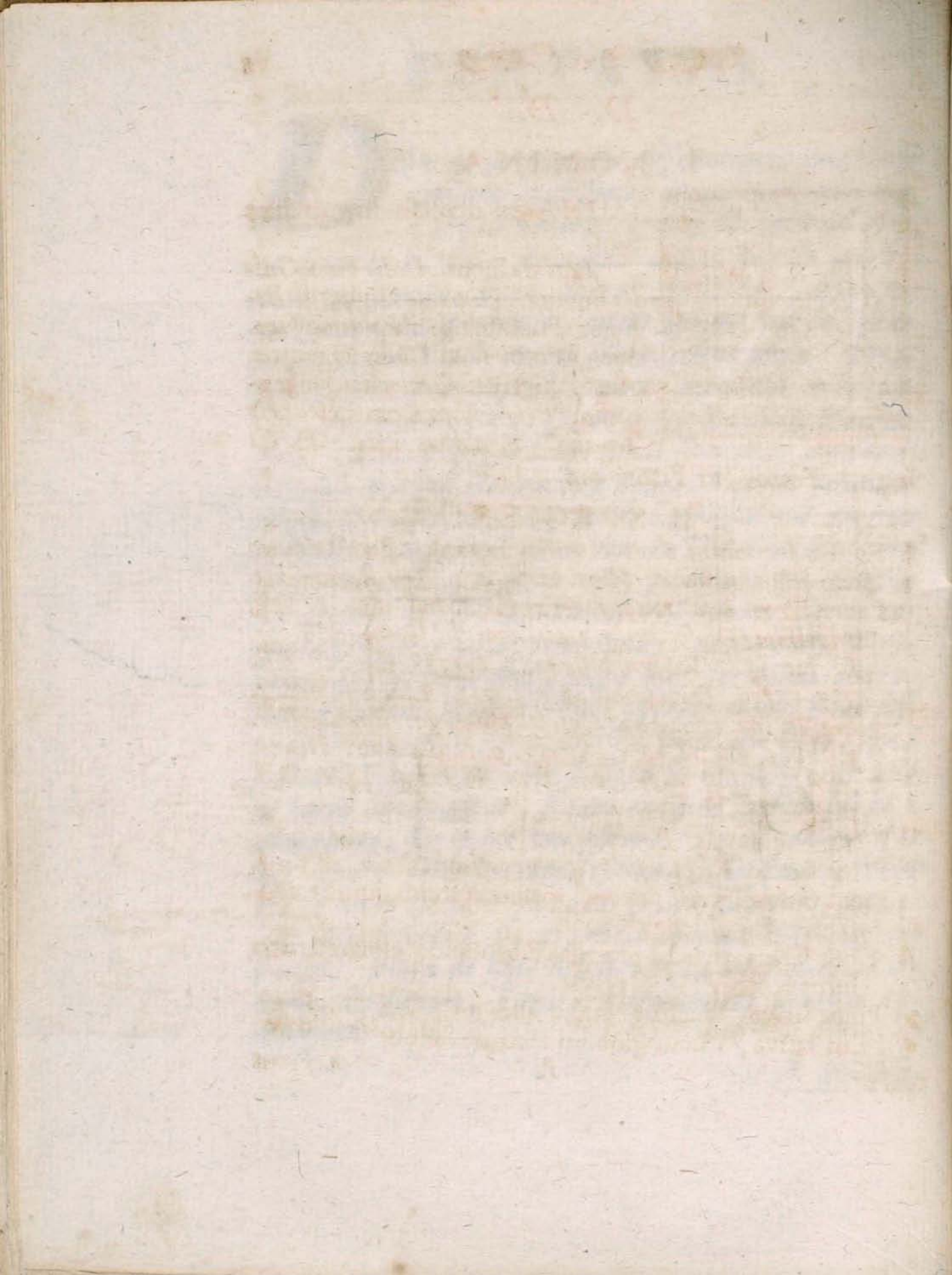
Dum in argumento dissertationis querendo versarer, vastissimus utique morborum atque triplici naturæ regno medicaminum campus se mihi obtulit. Præcipue autem arrisit arbor, quam antiquitas, sapor, diæta, medicina singularisque commendat generatio, quam quoque Suecia, præsertim autem natale meum solum, colere cœpit. Hanc pro viribus delineaturus, omnes, quantum mihi datum, recensui ac collegi species, quæ Botanicis innotuerunt. Miram deinde hujus fructificationem ante oculos posui, raram ejusdem per Culices Ficarios fecundationem demonstravi, veterum de Caprifigatione ænigma explicavi, tandemque usum ejus in Diæta ac Medicina paucis recensui. Ingenue vero fatendum est, singulis varietatibus ad species idoneas reducendis, certis earundem differentiis determinandis, explorandis singularum fructificationibus, atque hinc formando characteri generico, qualemcunque operam meam haud suffecisse. Rationem hujus defectus hanc esse scias, quod plurimis Ficum speciebus Europa sit destituta, & quæ in hortis inveniuntur, si eam excipias, quam sub N. 1 adduximus, florescere non soleant. Serus tandem dies hæc ignota fortassis manifestabit. Ordinariæ ficus nostræ vires & usus pluribus quidem exponere potuissem, nisi sumtus ratio angustius opusculo huic stadium fixisset. Plura de hisce desiderantes, ad Rajum, Zornium, Geoffroam, Pauli, Hermannum aliosque remittimus.

PLANTA

D

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

D. D.

I. NOMINA.

NOMINA ex diversis linguis hæc sunt.

Latinis Ficus. *Italis* Fico. *Gal-*
lis Figuier. *Hispanis* Higuero. *Bo-*
hemis Fuchstegus. *Polonis* Figa.
Succis FIKONTRÆ. *Danis* Figentræ.
Anglis Figtree. *Germanis* Feigen-
baum. *Belgis* Vygebom. *Hebræis*
Te-ena. *Arabibus* Tin. *Turcis*

Ingir. *Fennonibus* Ficonapua.

II. SPECIES.

SPECIES sequentes ab Auctoribus Botanicis detectæ sunt.

1. *Ficus* foliis palmatis. *Hort. Cliff.* 471. *Roy. Lugdb.* 211.
Ficus *Trag. hist.* 1049. t. 1050. *Cord. hist.* 184. t. 184.
Matthiol. Diosc. 207. t. 211. *Camer. Matth.* 101. t. 101.
b. *epit.* 182. *Tabern. hist.* 1388. t. 1388. *Dalræ's. hist.*
335. t. 336. *Dod. pempt.* 211. t. 212. *Lob. obs.* 612. t.
612. ic. 197. *adv.* 442. *Cesalp. plant.* 87. *Bauh. hist.* 1.
p. 128 t. 128. *Chabr. Sciagr.* 9. t. 9. *Aldr. Dendr.*
427. *Ger. hist.* 1327. *emac.* 1510. *Raj. hist.* 1431. *Dal-*
pharm. 311.

Ficus communis. *Bauh. pin.* 457.

Ficus sativa. *Fuchs. hist.* 754. t. 755. *Fonst. dendr.* 46. t. 24.

Ficus sativa, fructu præcoci, pallide virenti, intus roseo.
Tournef. inst. 662.

- β *Ficus* sativa, fructu præcoci subrotundo albido striato
intus roseo. T.
- γ *Ficus* sativa, fructu oblongo albo mellifluo. T.
- δ *Ficus* sativa, fructu globoso albo mellifluo. T.

A

e. *Ficus*

- 6. Ficus fativa, fructu præcoci albido fugaci. T.
- 7. Ficus fativa, fructu parvo ferotino albido intus roseo mellifluo: cute lacera. T.
- 8. Ficus fativa, fructu globoso albido omnium minimo. T.
- 9. Ficus fativa, fructu viridi: longo pediculo infidente. T.
- 10. Ficus fativa, fructu flavescente intus suave rubente. T.
- 11. Ficus fativa, fructu flavescente intus & extra. T.
- 12. Ficus fativa, fructu parvo fusco intus rubente. T.
- 13. Ficus fativa, fructu majori violaceo oblongo: cute lacera. T.
- 14. Ficus fativa, fructu minori violaceo oblongo: cute lacera. T.
- 15. Ficus fativa, fructu violaceo longo intus rubente. T.
- 16. Ficus fativa, fructu atro-rubente, polline casto asperso. *Tournef. inst. 663. Pont. anth. 228.*
- 17. Ficus fativa, fructu globoso atro rubente intus purpureo: cute firma. T.
- 18. Ficus fativa, fructu longo majori nigro intus albo ferotino. T.
- 19. Ficus fativa, fructu longo majori nigro intus purpurascete. T.
- 20. Ficus semel quotannis ferens poma conica grandiuscula & viridia. *Pont. Anth. 227.*
- 21. Ficus semel quotannis ferens poma parva luteola. *Pont. Anth. 227.*
- 22. Ficus foliis robustioribus & ramis erectioribus. *Herm. Lugdb. 243.*
- 23. Ficus humilis. *Bauh. pin. 457.*
- 24. Ficus pumila. *Matth. Diosc. 212. Dod. pempt. 212.*
- 25. Chamæficus f. Ficus humilis. *Lob. obs. 612 ic. 198.*
- 26. Chamæficus. *Bauh. hist 1. p. 129. Chabr. Sciagr. 9.*
- 27. Chamæfyce arbor. *Dalech. hist. 336.*
- 28. Ficus sylvestris Dioscoridi. *Bauh. pin. 457. Pluk. alm. 144. t. 281 f. 1.*

- Ficus nunquam maturescens. *Vail. Paris. 71.*
- Caprificus. *Baub. hist. 1. p. 134.*
 - αα Caprificus præcox, fructu nigricante parvo deciduo. *Pont. Anth. 229.*
 - ββ Caprificus præcox, fructu ex viridi violaceo, staminibus intus sparsis. *Pont. Ant. 229.*
 - γγ Erinofyce grosso viridi turbinato parvo, ficu atro violaceo. *Pont. anth. 230.*
 - δδ Erinofyce grosso & ficu longiusculis & viridibus. *Pont. anth. 231.*
 - εε Erinofyce grosso & ficu luteolis cum placenta violacea. *Pont. anth. 231.*
 - 2. *Ficus* foliis cordatis subrotundis integerrimis. *Hort. Cliff. 471. Roy. Lugdb. 211.*
Ficus Nymphææ folio. Hortulanor. Crescit in America meridionali.
 - 3. *Ficus* foliis cordatis repandis, fructu sessili.
Ficus folio mori, fructum in caudice ferens. Baub. pin. 459. Raj. hist. 1439.
Moro-Ficus. Tabern. hist. 1389. t. 1388. Baub. hist. 1. p. 124. f. 1. 2.
Sycomorus. Matth. Diosc. 208. t. 209. Dalech. hist. 340. Lob. ic. 197. hist. 611.
Sycomorus, Ficus Pharaonis. Cam. Math. 103. f. 3.
Sycomorus Gjumez vocata. Alp. ægypt. 20. t. 23. Crescit in ægypti desertis.
Obf. a Melia f. Azedarach (Pseudo-Sycomoro dicta) differt toto cælo.
 - 4. *Ficus* foliis ovato-cordatis integris, fructu racemoso.
Ficus folio sycomori, fructum non in caudice gerens. Baub. pin. 459. Raj. hist. 1439.
Ficus cypria. Rauw. germ. 57. 287. t. 57. Dalech. app. 21. Baub. hist. 1. p. 224.
Sycomorus Mumeiz (Cjumeiz) arabum. Cam. math. 103. f. 2.

- (3) 0 (3)
5. *Ficus Sycomorus* foliis minoribus. *Baub. pin. 459. Raj. hist. 1440.*
Sycomoro similis. Baub. hist. 1. p. 128.
Crescit in Insula Mago, scli Linschotano observata.
6. *Ficus Indica. Baub. hist. 1. p. 46. Aldr. dend. 434. Jonst. dendr. 48. Clus. exot. 1. t. 2. Dalech. hist. 1853.*
Ficus Indica Theophrasti. Dal. pharm. 312. Comm. mal. 28. Tabern. hist. 1370.
Ficus Indica arcuata Park. theatr. 1409.
Ficus Indica. Arbor radicum Indiae. Chabr. Sciagr. 9.
Ficus Indica, foliis mali Cotoneæ similibus, fructu ficibus simili in goa. Baub. pin. 457. Tournef. inst. 663.
Arbor ex goa s. Indica Ger. hist. 1331. emac 1514.
Katou alou. Rheed. mal. 3 p. 73. t. 57. Raj hist. 1437.
Crescit in utraque India.
Est genuina Ficus species, confirmante Plumiero, Plukenetius enim proprium errorem ipse emendavit in mantissa p. 74.
Sunt qui credunt, protoplastos, statim post lapsum, sub huius arboris umbra sese occultasse.
Sunt qui ferunt, Artexerxem cum toto suo exercitu sub unica arbore pernoctasse.
Singularis arbor e ramis stolones demittit, qui radicanantur & crescunt.
7. *Ficus Indica maxima, folio oblongo, funiculis, e summis ramis demissis, radices agentibus. se propagans, fructu minori spherico sanguineo. Sloan. flor. 189. hist. 2. p. 140. t. 223. Raj dend. 16.*
Ficus arbor Americana, arbuti foliis non serrata, fructu nisi magnitudine, funiculis e ramis ad terram demissis prolifera. Pluck. aln. 144. t. 178. f. 4.
Ficus Americana, folio citri obtuso, fructu sanguineo. Plum. spec. 21. Tournef. inst. 663.

Ficus Malabarica, fructu ribesii formæ & magnitudine
Tfiela dicta. *Comm. Mal. 29. Raj. hist. 1435.*
Tfiela. *Rheed. Mal. 3. p. 85. t. 63.*

8. Ficus Indica maxima, cortice nigricante, folio oblongo, funiculis e summis ramis demissis, & radices agentibus se propagans, fructu caprificus. *Sloan. flor. 188. hist. 2. p. 138. Raj. dendr. 15.*

Ficus foliis lauri, fructu maximo vel minori. *Plum. spec. 21. Tourn. inst. 663.*

Ficus Indica, fibris ex ipso trunco exeuntibus eique accrescentibus augens. *Raj. hist. 1438. Comm. mal. 28.*

Uvifera arbor Americana per funiculos e summis ramis ad terram usque demissis prolifera. the mangrove-grape Barbadosibus dicta. *Pluck. alm. 394. t. 237. f. 5.*

Atty-meer-alou. *Rheed. mal. 3. p. 75. t. 58.*

- β Arbor Indica maxima, cortice candicante, folio oblongo. *Sloan. flor. 180. hist. 2. p. 139. Raj. dendr. 16.*

9. Ficus americana, folio citri subrotundo, fructu umbilicato. *Plum. amer. 21. Tourn. inst. 663.*

Ficus Indica, folio acuminato minore atrovirente, fructu spherico, pallide luteo, cerasi magnitudine in summitate aperto. *Sloan. flor. 189. hist. 2. p. 140.*

Handir-alou. *Rheed. mal. 3. p. 77. t. 59. Raj. hist. 1438.*

- β Ficus Indica, folio oblongo, fructu minore pallide luteo spherico. *Sloan. flor. 189. hist. 2. p. 140. Raj. dendr. 16.*

10. Ficus foliis ovatis obtusis integerrimis, caule inferne radicato. *Hort. Cliff. 471. Roy. Luodh. 212.*

Ficus foliis ovatis integerrimis obtusis. *Vivid. Cliff. 102.*

Ficus Benghalensis, folio subrotundo, fructu obcuculato. *Com. hort. 1. p. 119. t. 62. Raj. dendr. 15.*

Ficus Malabariensis, folio crassiusculo majori, fructu gemino intense rubente. *Comm. mal. 28.*

Ficus

- Ficus Americana, folio latiori venoso ex Curacao Pluck.
alm. 144. t. 178. f. 1.
- Perala. Rheed. mal. 1. p. 49. f. 28.
11. Ficus malabarica, folio mali cotoneæ, fructu exiguo
plano rotundo sanguineo. Comm. mal. 29. Raj. hist. 1436.
Atti-are-alou. Rheed. mal. 3. p. 69. t. 55.
12. Ficus malabarica folio & fructu minore. Comm. mal.
29. Raj. hist. 1437.
Atti-are-alou. Rheed. mal. 3. p. 71. t. 56.
13. Ficus malabarica semel in anno fructifera, fructu mi-
nimo, Tsiakela dicta Raj. hist. 1435. Comm. mal. 29.
Tsiakela. Rheed. mal. 3. p. 87. t. 64.
14. Ficus foliis lanceolatis integerrimis Hort. Cliff. 471.
15. Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule repente.
Ficus sylvestris procumbens, folio simplici. Kemptf.
amæn. 803. t. 804.
16. Ficus foliis cordatis integerrimis acuminatis. Hort.
Cliff. 471. Roy. Lugdb. 212.
Ficus malabariensis, folio cuspidato, fructu rotundo
parvo gemino. Pluck. alm. 144. t. 178. f. 2. Raj. hist.
1434. Comm. mal. 28.
Hortulanis vulgo arbor diaboli.
17. Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule arbo-
reo, fructu racemoso.
Ficus malabariensis, folio oblongo acuminato, fructu
vulgari æmulo. Raj. hist. 1434. Comm. mal. 28.
Atty-alu. Rheed. mal. 1. p. 43. t. 25.
18. Ficus malabarica, foliis rigidis, fructu rotundo la-
nuginoso flavescente cerati magnitudine. Raj. hist.
1435. Comm. mal. 29.
Teregam. Rheed. mal. 3. p. 79. t. 60.
19. Ficus malabarica, foliis asperis, fructu rotundo la-
nuginoso majore. Raj. hist. 1435. Comm. mal. 29.
Perin-Teregam. Rheed. mal. 3. p. 81.
20. Ficus quæ arbor peregrina, fructum Ficui similem
gerens. Clus. exot. 10. Raj. hist. 1438.

21. *Ficus dactyloides major*, folio subtus argenteo.
Plum. amer. 21. Barr. equin. 52.
22. *Ficus folio citri acutiore*, fructu viridi. *Plum. amer. 21. Barr. equin. 52.*

Hæ species apud auctores occurrunt, quarum 1. 2. 10. 14. 16. (Si fructificationes demas in omnibus, prima excepta) accuratius descriptæ sunt, & in hortis Botanicis Europæis occurrunt; reliquæ rariores partim non sufficienter delineatæ, partim pro varietatibus habendæ, quas ad species certas reducere nemo nisi autoptes poterit.

Botanici nonnulli, ut Matthiolus, Dodonæus, Lobelius, Dalechampius & plures, qui seculo XV floruerunt, *Ficus* cujusdam mentionem faciunt, nomine *Humilis*, & *Pumilæ* (I: X.): *Pumila* autem nullo modo pro diversa & singulari specie haberi potest, sed, quæ in eadem observatur discrepantiâ, culturæ mangonio est adscribenda; hujus accuratam descriptionem sequentibus adornare conatus est Matthiol. p. 212. *Ficus arbores*, ut perquam *pumilæ* habeantur, & in vasculis super fenestris spectentur a viatoribus, ita docuere mangones: abscondito *Fici* surculum verno tempore paulo ante germinationem prominente jam corculo & subinde contorto manibus cacumine inverso, circa quem ordeï miliquæ nonnihil inspargito, & terra deinde obruito, demissa extra tellurem resecta parte. Fit enim hoc mangonio, ut inde ramuli enascantur parvuli, qui circum vas sese fundentes, brevi admodum tempore *Ficus* optimos edant, *pumila* perpetua manente arbore. Hocce experimento forsitan nittitur recentiorum inventum, quod nimirum inverso situ serant varias arbores, ut rami radices evadant, & vice versa radices ramos, frondes, flores, fructusque proferant; cujus experimenti exemplum in *Tilia* aliisque arboribus curiosi sistunt hortulani.

III. GENUS.

GENUS stabilitum est a *Tournefortio inst. 662. t. 420. la Hire act. Paris. 1712. t. 15. Ponth. Anth. t. 11. f. 10. Linnæo gen. 776. 936.*

REC. *Commune* exterius turbinato-ovatum, maximum, carnosum; intus concavum, nudum; margine connivente squamis plurimis inflexis.

* MASCULI flores pedunculati, in cavitate receptaculi, præsertim sub squamis marginalibus.

CAL. *Perianthium* tripartitum: laciniis lanceolatis, erectis, æqualibus.

COR. Nulla.

STAM. *Filamenta* tria, setacea, longitudine calycis. *Antheræ* didymæ.

PIST. *Rudimentum* caducum, intortum.

* FEMINEI flores in cavitate receptaculi infra squamas, conferti.

CAL. *Perianthium* quinquepartitum: laciniis lanceolatis, erectis, subæqualibus.

COR. Nulla.

PIST. *Germen* ovale, magnitudine perianthii. *Stylus* subulatus, inflexus, ad latus apicis. *Stigmata* duo, acuminata, reflexa: altero brevior.

PER. Nullum.

SEM. Unicum, subrotundum, compressum.

REC. *Commune* maximum, carnosum, succulentum; clausum.

De nomine & genere nullus inter Systematicos est dissensus, nisi quod *Pontedera* ex hoc uno tria sequentia constituerit genera:

1. *Ficum*, cujus receptacula flosculos solum pistilliferos præferunt.

2. *Catrificum*, cujus receptacula flosculos tantum stamineos producant.

3. *Eri.*

(22)

3. *Erinocysen*, cujus receptacula alia staminifera, alia pistillifera sunt.

Hæc tamen generum artificialis distributio ipsi repugnat naturæ, cum Ficus, Caprificus & Erinocysce ne quidem diversæ sint species, sed tantum individua ejusdem speciei; crescunt enim singula hæc tria ex seminibus ab una eademque Ficu desumptis. Sic idem vir Clarissimus existimat Caricæ seu Papajæ diversa esse genera, atque, negans sexum plantarum, statuit marem monopetalum genere a femina pentapetala esse alienum. Quod si vero illi Jatropham, quæ in eodem caule & flores masculos monopetalos & femineos pentapetalos continet, inspicere contigisset, crediderim illum nunquam ex hoc individuo duo finxisse genera. Quis unquam sibi persuadere posset Cervum & Cervam diversi esse generis, propterea quod ille cornibus sit armatus, hæc autem eisdem destituta?

Ex collatis inter se fructificationibus sequitur arborem *Sycomorum* e genere ficus esse, nec Moro ullatenus affinem; diversi autem generis *Ficum Indicum* (Cactum), *Ficum Hottentottorum* (Mesembrianthemum), *Ficum Peruvianam* (Caricam), *Ficum racemosam* (Musam).

IV. CLASSES.

Classes Systematicorum, quibus insertum fuit genus nostrum, adduxisse juvat.

CÆSALPINO II. Arbor corde e feminis basi: seminibus pluribus, i flore carens a).

MORISONO I. Arbor. 5. Pomifera b).

RAJO XXXIII. Arbor anomala c).

B

Her-

a) Flore carens, quamvis Cordus 20 annos antea pistilliferos flores detexisset. b) Pomifera minime est.

c) Anomala, ob hanc unicam arborem novam classem constituit Rajsus.

- HERMANNO XXIII. Arbor fructu umbilicato, succulento, floribus supposito d). 1 floribus intra fructum.
 BOERHAVIO XXXIV. Arbor rosacea e). 9. Hermaphrodita flore mare & ovario unitis intra fructum.
 RIVINO XVIII. Imperfecta. 3 staminea.
 TOURNEFORTIO XVIII. Arbor apetala 3. Flore in una arbore, fructu in altera f).
 MAGNOLIO XIII. Arbor calyce externo 5 flore monopetalo intra calycem externum.
 Calycina meth. XVII. Apetala. 4. *Quinquefida*.
 LINNÆO XXIV. Cryptogamia. 1. Planta.
 ROYENO IX. Incompleta. 4. *Quinquefida* g).
 LUDWIGIO XVIII. Flos nudus 1 *Terrestri herbacea*.

V. DESCRIPTION.

DESCRIPTIONEM Ficus primæ speciei (II. 1) fistimus, reliquas uti nec officinales, nec in Svecia obvias aliis relinquimus accuratius examinandas.

CAULIS humanæ vel sesquihumanæ communiter est longitudinis, summa sua *crassitie* brachium adæquans: *corticis* cinereo, rimoso, scabro; *ligni* substantia porosa, spongiosa, laxa: *Ramis* ascendentibus, viridibus, glabris, teretibus, punctis oblongis, longitudinalibus, albicantibus, elevatis, temere adspersis, supra foliorum insertionem linea annulari, pone sursum flexa, notatis.

FOLIA magnitudine manus, annua apud nos, at vero intra tropicos perennia, cordata, petiolata, utrinque

d) Fructu floribus supposito, *receptaculi marginem* pro flore sumens. e) Rosacea, ne quidem, si vel calyx proprius pro corolla sumeretur. f) Flore in una, fructu in altera, non semper. Hinc *asseclæ Tournefortii Ficum* ad classes retulerunt, ipse vero *Tournefortius eam* in appendice posuit, nescius quo eam rite referret. g) *Quinquefida omnino, loco quadrifide.*

que viridia, utrinque scabra & venosa, vasis subtus magis reticulatis & prominulis, margine obtuse ferrato-dentata, inferiora indivisa, media triloba, superiora quinque lobo-palmata: *Petiolis* teretibus, folio brevioribus, scabris.

STIPULÆ binæ, erectæ, oppositæ, membranaceæ, sessiles, acuminatæ, petiolo breviores, exterius hispida, intus glabræ, caducæ.

FRUCTIFICATIONES e foliorum alis, subsolitariæ, turbinatæ, obtusæ, vere & autumno quotannis (apud nos) enascentes: *Pedunculo* tereti, brevissimo innixæ.

Arbor omnibus partibus succo lacteo scatens.

VI. FRUCTUS.

FRUCTUS hujus structura adeo singularis & mira est, ut omnes fere Botánicos deceperit; alii enim pomum esse, alii florem intra fructum latere existimarunt; ut autem genuina hujus indoles magis innotescat, sequentes adferre lubet observationes.

Notum est, quasdam species (8. 9.) hujus generis fructum habere in ima parte adeo patulum, ut digito locum concedat; nostra autem *Ficus* (1) squamis plerumque clauditur, at dimidium fere maturitatis suæ affecuta exiguam interdum prodit aperturam; Neque refert si fructus magis vel minus sit apertus; posito itaque hunc esse planum, eadem utique tum structura gauderet, qua *Dorstenia* scapis radicatis, cujus indolem refert. Concipias receptaculum *Dorsteniæ* in varias lacinias dissectum, sic certe videbis *Parietariam* *Dorsteniæ* admodum similem esse, quamobrem Plumier *Dorsteniam* scapis caulinis ad idem, cum *Parietaria*, genus retulit. Tanta præterea, ratione figuræ, *Urticæ* & *Parietariæ* est affinitas, ut Sloane alique illas genere confundant. Si *urtica* foliis alternis calicem haberet succulentum, agre admodum discerneretur a *Moro*. Hæc sunt, quorum mentionem facit ordo naturalis XX. Classium Celeb.

127

() o ()

Domy. Præsid. p. 494. Hinc liquet, Ficum a Dorstenia, Parietaria, Moroque in eo tantum differre, quod receptaculum carnosum, magnum, integrum clausum flores in sua cavitate contineat. Fructus ergo Ficus nullo modo nomine pericarpium venire potest.

Proinde fructus Ficus arboris eodem modo differt ab aliis fructibus, quo Rosæ fructus a Potentillæ aut Fragariæ, nimirum quod calyx (communis) concavus ore coarctetur, semina includens, tandemque succulentior factus & mollis baccam mentiatur.

Forma igitur fructus singularis veteres ad credendum induxit, Ficum solam esse arborem, nullo gaudentem flore, quæ viguit opinio, usquedum Cordus in grossis seu fructibus nondum maturis pistilla invenisset undique emergentia, quæ totum florem constituere existimavit. Hujus deinde vestigiis *Tournefortius* in suis insitit characteribus. *Malpighius* denique in sua anatomia plantarum p. 45. t. 27. f. 156. pistilla delineavit; accuratius vero *de la Hire* in Act. Paris. 1712. t. 15. Tandem *Pontedera* in sua Anthologia uberiores de fructificatione observationes in lucem edidit. Postremo *Celeb. Præses* in generibus suis plantarum totius fructificationis clariorum sistit dilucidationem.

VII. FIGURÆ.

FIGURAS quidem authores exhibent diversas, quæ vero omnes in 5 classes commode dispescuntur, quales sunt:

1. FUCHSII e tenello stolone absque ramis, foliis nimis glabris constans.
2. MATTHIOLI, DALECHAMPII, TABÆRNE-MONTANI, satis bona.
3. TRAGI, CORDI, minus bona, cum impudentissima icone rustici cholera laborantis.
4. DODONÆI, LOBELII, quodammodo commoda.

5: CAMERARII, BAUHINI, CHABRÆI, JONSTONII, male expressa.

VIII. SEXUS.

Quædam Ficus species instructæ sunt receptaculis vel fructibus pistillis solum impletis; sunt igitur hæ FEMINÆ, proprie nomen *Ficus* a Pontedera sortitæ (3). Hæ in nostris inveniuntur hortis fructusque produunt uberrimos. Alia individua, rudimenta fructus, utpote sola receptacula seu grossos cum staminibus habent: sunt itaque MARES quibus Pontedera cum veteribus *Caprifici* nomen imposuit; Hisce vero horti nostri destituuntur; eam enim ob causam negligi solent, quod postquam stamina farinam suam ediderint, grossique ad dimidiam communium Ficuum magnitudinem accreverint, immaturi una cum suis receptaculis decidant.

Alia rursus individua instar Caprificorum verno tempore grossos produunt, qui, farinam emittentes, immaturi cadunt; tempore vero autumnali alios iterum edunt grossos, sed pistillis impletos, qui vere proxime insequente primum maturescunt. Hi igitur posteriores Pontedera sunt species *Erinosyces*, re ipsa tamen nihil aliud quam ANDROGYNÆ.

Reperiuntur forsitan aliæ Ficus, quæ in uno eodemque receptaculo & quidem undique in cavitate sua flosculos femineos, atque in ima parte intra suas squamas flosculos sovent masculos, si fides Descriptioni, figurisque De la Hire in act. paris. 1712. p. 278 t. 15. habenda: rarissime tamen has existere exinde concludo, cum nullus alius huc usque eos accurate delineaverit, nec in nostris habeantur hortis, nec unquam in aspectum vel Cel. Præfidis vel nostrum venerint; si autem revera dentur, eas HERMAPHRODITAS esse diceremus.

CAPRIFICATIO est methodus, quam veteres in Ficus plantatione ab antiquissimis inde temporibus adhibuerunt,

buerunt, & quæ adhuc in Ægeis aliisque insulis Græcis quovis anno viget. Hujus mentionem Plinius, Theophrastus, Suidas *b)*, Plutarchus *i)*, aliique Patres faciunt; quorum autem PLINIUS maxime accuratam reliquit descriptionem lib. XV. 19. *Caprificus*, inquit, *vocatur e sylvestri genere Ficus nunquam maturescens, sed quod ipsa non habet aliis tribuens, quoniam est naturalis caussarum transitus atque e putrescentibus identidem generatur aliquid. Ergo culices parit. Hi fraudati alimento in matre, putri ejus tabe, ad cognatam volant, morsuque Ficorum crebro h. e. avidiore pastu aperientes ora earum, atque ita penetrantes, intus solem primo secum inducunt, cerealesque auras immittunt foribus apertis, mox lacteum humorem, h. e. infantiam pomi absumunt, quod fit & sponte, ideoque ficetis caprificus præmittitur ad rationem venti, ut flatus evolantes in Ficus ferat. Inde repertum, ut allatæ quoque aliunde & inter se colligatæ injicerentur Fico; quod in macro solo & aquilinio non desideratur, quoniam sponte arescunt loci situ, rimasque eadem, quæ culicum opera, causa perficit, nec non ubi multus pulvis, quod evenit maxime frequenti via apposita. Namque & pulveri vis siccandi succumque lactis absorbendi, quæ ratio pulvere & caprificatione hoc quoque præstat, ne decidant, absumto humore tenero & cum quadam fragilitate ponderoso.* Et JOH. BAU-
HINUS

b) Caprifici fructum ad domesticos ficuum fructus suspendunt, & illi qui vocantur *Plenes* i. e. *ficarii* culices ex ipsis migrantes in grossos, efficiunt, ut hi ad justam maturitatem proveniant. Suid. 103. 7. *i)* Caprifici sylvestris fructus, si alligetur hortensi ficui, non sinit fructum hujus defluere. Plutarch. 2. 700.

HINUS veterum de caprificatione sententias sic brevibus comprehendit 1. p. 135. *E putrescente caprifici fructu culices geniti in urbanæ fructus evolant, eosque morſu aperientes ſuperfluam humiditatem depaſcuntur, radiosque una ſolares intromittunt, adeoque non tantum impediunt, ne decidant, ſed & earundem concoctionem promovent & accelerant. Hinc, inquit Plinius, ficetis caprificus permittitur ad rationem venti ut flatus evolantes culices in ficus ferat.*

E Recentioribus, quantum nobis innotuit, unicus cenſetur **TOURNEFORTIUS**, qui iter per orientales regiones faciens, hanc caprificationem in inſulis Archipelagi ipſe accuratius contuitus eſt; id quod teſtantur tam ejus iter in orientem p. 338. quam acta Pariſ. 1705. p. 340. cujus deſcriptionis contenta hic Tibi L. H. reddimus excerpta.

Caprificus ter quotannis fructum edit, quibus laudatus auctor tria imponit nomina:

1. *Fornites* mense Auguſto germinant, perfeverant ad Novembris finem, in his vermiculi evolantes ova deponunt in Cratitres jam erumpentes.

2. *Cratitres* in fine menſis Septembris germinant, in Majo ſequentis anni terminantur. Culices interdum ex his prodeunt antequam orni germinant, tum ſedulo quaerunt ruſtici cratitres, quorum culices ficarii nondum prodire, & ramis imponunt, ut orni etiam horum inficiantur ovis.

3. *Orni* mense majo germinant, in Julio maturi evadunt, & quidem longe majores, quam in praecedentibus duobus.

In triplici hoc fructu infecta quaedam naſcuntur, quae ſuis relictis ovis, vermes evadunt, ante caſum fructificationum evolantes. Ruſtici praefertim colligunt ornos
mense

in mense Junii & Julii, paulo ante dies caniculares k), seu quando animalcula hæcce, evolare incipiunt, eosque Fici cui filo alligant domesticæ l). Tunc Insecta vulnerando fructuum sativorum ora, eorum cavitates intrant, quo, absque casu, maturantur 14 diebus. Habet vir iste Cl. sibi persuasum, animalcula hæcce, vulnerando fructus, eorum quasi venam secare, & hoc pacto abundantem succum illorum lacteum, plethoræ instar, imminuerè. Rustici laborem huncce per integrum bimestre insigni cura & molestia peragunt m). Mirum hoc ænigma ulterius explicare constituimus, cum paucos imo paucissimos præeuntes habeamus, qui in ejus solutione accurate & distincte desudarunt.

Caprificum esse marem, Ficumque sativam Feminam esse, supra memoravimus. Quomodo flores in cavitate lateant receptaculi, adeo arcte clausi, ut sæpius vix caput acus per umbilicum transmitti patiatur, quoque ostendimus. Quod si jam fructus feminae sæcundetur, e cavitate fructificationis caprifici s. maris ascendens farina antherarum fructificationes Ficus sativæ flatu contingat, ut arctum ejus umbilicum penetret, tandemque per totam

k) Caprificalis dies olim vulcano sacer erat. Athen.
 l) Caprifici ramos pridie diei Johannis Baptistæ demetunt Lemni, & domesticis ficibus imponunt, illorum fructus hac ratione ab omni noxa conservari sibi persuadentes. Bellon. O. 74. m) Hoc rustici græci patientia inexhausta, per integros duos menses omni mane observant, ne culices ex ornis evolent, nisi prius affixi sint grossi ramulo alicujus Fici sativæ. Si vero industriam eludant insecta hæc & evolent ante germinationem rudimentorum fructus Fici sativæ, in solo Scolymo Cæsalp. medicina querenda, in cujus floribus etiam ova sua deponunt hi culices Ficarii.

totam cavitatem disseminetur necesse est. Hæc omnia naturæ viribus impossibilia apparerent, nisi Supremus Genitor Ficui huic propriam assignasset cupidinem. Cupido ficus nobis dicitur, quem antiqui *Pfenem* seu *Insectum* vocarunt *Ficarium*, & Pontedera in sua Anthologia p. 172. descripsit, delineatumque t. 11. nobis tradidit, estque veterum *Culex Ficuum*, & species *Tenthredinis* seu *Ichneumonis*, quem Numen Altissimum soli, quantum novimus, Ficui ejusque fructificationi dicavit, ut ibi sua gignat ova, suosque excludat pullos. Bombyx eodem modo in sola Moro versatur: *Ichneumon* in *Bedeguar Rosarum*; aliaque *Insecta* in gallis *Quercuum*; variaque in aliis innumera. *Ichneumones* hi ficulnei suos quoque habent hostes, quibus grata sunt præda, gratusque cibus. In *Ulmo* enim montana *Casp. Bauhini* crescunt folliculi, uti in *Pistacia*, & *Populo nigra*, a certis producti *Insectis*, quæ *ficarios* devastant *Ichneumones* (*Muscæ* illius instar ripientis *aphides* n). Idem hoc *Casalpinus* p. 40. sibi habuit perspectum. *Gummi in petiolis seu folliculis gignit Ulmus montana, in quibus & animalia ficariis culicibus valde noxia oriuntur: & p. 88. Ficarios culices devorat quoddam Bestiolarum genus quod Ulmi, folliculis connescitur.* Hisce *Ichneumonibus* jam mutatis, alisque instructis, tempus adest, quo *Caprificus*, seu *Ficus mas* florescit, h. e. farinam edit antherarum; tunc *Ichneumones* e *caprifici* cavitatibus, farina, molitoris instar e mola sua prodeuntis, obducti, evolant & conjugibus acquisitis de ovis pariendis folliciti sunt: hinc ad singulos gressus transvolantes, cavitates *Ficus Feminae*, dolii instar clavis ferreis vel spiculis seu pistillis ab omnibus lateribus intus completas, intrando, non possunt non farinam illam, qua

C

conte-

n) *Goed. belg. 1. p. 49. t. 47. List. goed. 319. f. 134. Reaum. gall. 3. t. 31. f. 9. Frisch. germ. 2. p. 17. t. 22. f. 1.*

contecti sunt, excutere. Patet igitur hoc modo Ficum hanc feminam facillime imprægnari. Fructum quidem maturare valet Ficus Femina, licet femina ejus non sint fecundata; quoniam hic fructus non est pericarpium, sed solum receptaculum; ita quoque Humulus, Fragaria, Morus, Blitum fructum reddere possunt, etiamsi femina non maturescant; quia fructus eorum non est nisi Receptaculum aut Calix. Botanici quidam, quibus hoc non satis fuit perspectum, arbores hasce sine prævia fecundatione edere fructus videntes, argumentum contra generationem plantarum satis validum se hinc invenisse crediderunt; at fructus Ficum non pericarpium, sed Receptaculum commune esse minime perpenderunt. Nihilominus tamen constat, fructum Ficus, si fecundentur semina cum calycibus seu receptaculis, eo magis uberiusque crescere; id quod Tournefortius observavit, narrando Ficum arborem in Gallo-provincia, ubi nulla existit caprificatio, quotannis Lbxxv Ficum proferre at aliam ejusdem magnitudinis in Insulis Ægeis Lbcclxxx, adeoque decemplicem fructum cultoribus reddere.

Nostra ætas, in qua Botanicorum solertia indies augetur, merito contradicit *Camerario*, e semine ficus nihil produci, contendenti. Hæc sententia Camerarii refellitur observatione Celeberrimi Præsidis, quam affert Cl. Botanicus J. Browallius, Th. Doctor & Prof Aboëns. in examine epicriseos Siegesbeckianæ (edit. altera) p. 16. *Comperi*, inquit, *narrante Cl. Linneo, ficus in Hollandia quotannis prolici e semimbus vel fructu lacerato terræ commendato, fructu tamen illo ex Italia allato. Si enim semina in Gallia, Germania, Anglia vel Suecia, ubi nullus reperivitur caprificus, producta serantur, vix provenit arbor; ex adverso, si ea, que in Italia Insulisque Græcis, ubi adest caprificus, orta sunt, humo te-*
gantur.

gantur, facillime surgunt folia, primis suis diebus Malve simillima. Idem experimentum hoc anno repetitum est in horto Academico, ubi e Ficubus orientalibus in olla satis, caldarioque commissis, plantæ enatæ sunt variæ. Valet itaque Camerarii effatum tantum de ficubus non fecundatis & caprifico carentibus. Ne vero Ficuum ex semine generationem quisquam posthæc in dubium vocet, in ICONE plantas aliquot adjecimus, quales illas nuper in Horto Academico nascentes observavimus: *Folia* hujus *seminalia* ovalia, glabra, obtusa, fere emarginata sunt; *Folia caulina* primi paris opposita, ovalia, obtusa, obsolete & obscure ferrata, glabra, lævia, petiolata; *Folia his proxima* magis cordata, profundius acutiusque ferrata, magis venosa & scabra, adhuc tamen integra evadunt.

Nihilominus facillime hancce propagari arborem, si furculus tantum dissectus terræ infigatur, quotidiana doceet experientia, ne ob defectum fecundationis arbor pereat.

IX. LOCUS.

Equidem hodie Ficus interdum sylvestres in Italia, Hispania & Gallia Narbonensi crescunt in locis montanis editis & vetustis muris. Esse vero Ficum ex Asia in Europam translata, narrat Plin. XV. 19. *Ficum in Albanense rus e Syria intulit L. Vitellus, qui postea Censor fuit, cum legatus in ea provincia esset novissimis Tiberii Cesaris temporibus.* Hoc autem tantummodo de varietatibus quibusdam intelligendum est, quoniam illius ævi homines Ficus quasi notissimæ cujusdam rei mentionem faciunt. Jam vero de ea nostri undique gloriantur horti, nisi, uti in hyperboreis nostris regionibus fieri solet, vim frigoris ægre sustinentes Ficus, in hypocausta sua recipere possessores cogantur.

X. OFFICINALIA.

Fructus hic nondum maturus dicitur *Grossus*; prorsus vero maturus, vocatur proprie *Ficus*; fructus autem siccati *Ficus passæ*, vel, in pharmacopoliis *Caricæ* audiunt. Hæ vel solis vel furni calore siccati solent: quæ vero modo posteriori, in Insulis Græciæ usurpato, arefactæ sunt *o*), gustatu adeo non sunt jucundæ ac priores, quas æstus siccavit solis.

Adferuntur ficus in officinas nostras e Gallia, Hispania, Oriente; & harum diversæ in pharmacopoliis præstant species.

α. Ficus Flavæ magnæ pingues desumptæ sunt a Ficu sativa, fructu oblongo (aut globoso) albo mellifluo *Tourn. inst. 662.*

β. Ficus violacæ, magnæ, rarius apud nos reperiuntur, decerptæ autem sunt a Ficu sativa, fructu violaceo longo intus rubente. *Tourn. ibid.*

γ. Ficus Massilienses in parvis corbibus (ex sparto confectis) repositæ adferuntur, minores quidem reliquis, longe autem sapidiores sunt: hæ depromptæ sunt a Ficu sativa, fructu parvo serotino albido intus roseo mellifluo: cute lacera. *ibid.*

Seligantur molles, digitis facile cedentes, graves, cute tenui, molli, pulpa & semine flavo, sapore melleo, aut saccharato: Rejiciantur autem duræ, graves, nigricantes insectis scatentes.

Ingreduntur caricæ Emplastrum de Meliloto.

Decoctis ne justo majori copia addantur cavendum, viscidiora enim facta & spissiora ventriculum gravant, & vias urinarias difficile pertranseunt; proinde Ficus N:o VI, ad summum pro Lb j. liquidi in decoctis assumi possunt.

XI. VI-

o) Ne scilicet Larvæ Tentredinum ficariorum fructum consumant.

XI. VIRES & USUS.

1. *Humor lacteus* ex quavis parte arboris stillat, e radice, caulibus, petiolis, pedunculis, ramis, foliis, fructuque nondum maturo.

2. Hic succus lacteus est saponaceus & acris, cum sapore narcotico, nauseoso & subcorrosivo, uti in plerisque aliis plantis lactescentibus; idem coagulat lac in caseum, teste *Plinio, Dioscoride*. Et literæ, succo lacteo hujus arboris exarata, evadunt inconspicuæ, charta vero igni admota nigrescunt, uti cum aliis acidis, alumine, aceto, limoniorum succo scriptæ.

Si succo hujus arboris facies inungatur, rursusq; abstergetur, cutem a spurcitie mundificat & instar acris cosmetici usurpatur.

Idem lac, gossypio inditum, cariosos dentes mundificat, & sæpissime odontalgiam mitigat.

Ulceribus variisque efflorescentiis ac pustullis illitum medetur.

3. Interne assumtum lac, utpote naturæ inimicum, vitæ viribus exterminatur, nisi nimia copia assumtum fuerit.

Surculi Ficum conscissi in vini Lbj. aquæ Lbj. & sem. propinat. unc. iij. pro dosi, maximum est Sudorificum, & optima hydropicis Medicina. *Chesnau Raj. Hist. 1433.*

Si lac vaccinum surculo ficus movetur, alvum ducit. *Cam. epit. 183.*

Vulneratis a *Scorpionum* venenatis ictibus, rabidique canis morfu idem lac commendat *Dioscorides*.

Crabronum quoque *vesparumque*, similitumque venenis, remedium est succus hicce lactescens. *Plinius*.

Ficus arbores ex Hispania in Peruvianas provincias delata (ubi folia non deponunt) remedio præsentis sunt contra araneas, quarum ictibus virulentis lac ex ficus foliis manans, bis terve in vulnus instillatum, medetur. *Monard.*

4. Fru-

4. Fructus ex succo lacteo fere venenato, calore solis sufficienter digestus fit mitis, subviscidi pulpa, & mellis ac sacchari instar dulci, id quod Ficus præsertim exsiccata testantur. Nec mirum venenatam arborem fructum posse salutarem proferre, exempla enim quamplurima idem in aliis variis plantarum generibus evincunt, e. g. Amygdalarum, Juglandium, Solanorum, Rhoum, Padorum &c. fructum adhuc crudum & immaturum, gustatu admodum acerbum esse ac fere venenatum, solis autem calore & temporis tractu coqui, saporem denique jucundissimum acquirere ac salubrem evadere, comperimus.

5. E contrario in regionibus frigidis, ubi Ficus difficile minusque maturantur, eius fructuum acri succo adhuc turgentium, quam maxime nocet. Complures inde in provinciis Gallie frigidioribus a Ficibus male mulctatos, torminibus, colica, diarrhoea affectos, commemorat Bruyerinus II. 40.

6. Maturæ recentes Ficus inter fructus tam salubres, quam palato gratos, non infimum obtinent locum, quovis quoque tempore magni æstimatæ fuere.

Ficus recentes pro jentaculo quotidiano vel ab initio prandii crudæ, aut sale adpersæ comeduntur in Gallo-provincia & Italia.

Digeri recentes Ficus facillime a ventriculo, inde concluditur, quod si quis ante prandium insignem harum copiam comederit, tamen consuetam fere ciborum quantitatem sine ulla ventriculi molestia consumere queat.

7. *Nurriendi* vim præ aliis fructibus quoque habere, nec difficile assimilari, quamvis laxam & minus firmam generent carnem, e sequentibus colligitur observationibus. In regionibus meridionalibus Europe, ubi vitibus interferuntur Ficus arbores, pauperes maturefcentibus uvis, vineas custodiendi gratia conducti, cum

cum vix aliis rebus quam ficibus, uvis & parco admodum pane vescantur, duobus mensibus pinguescunt.

Vulpes in vineis, tempore maturitatis Ficuum & Uvarum, adeo pingues evadunt, ut a quibusdam pro cibo adhibeantur.

Ficedulae, e Lusciniarum genere aviculæ quædam, maturescentibus Ficibus, prorsus optimæ & sapidæ redduntur, unoque aut duobus nummis aureis veneunt, cum tamen aliis anni temporibus unico tantum emantur obolo.

Porci adhuc in Vasconia Ficibus saginantur.

Athletarum cibus quondam Ficus fuit, usque dum Pythagoras (Exercitator non philosophus) carnis usum induxisset.

Rusticorum & *Monachorum*, in insulis Ægeis, præcipuum alimentum est Ficus & panis hordeaceus. *Tournef.*

Caseus Ficium nominatur massa compacta instar casei, quam nostri e Ficibus una cum amygdalis excorticatis & aromatibus parare cœperunt, qui cibus maxime nutriens est. *Zorn. botanol. 302.* Factum hoc est ad imitationem veterum. *Cum recenti Fico salitis vice casei vesci super excogitatum est. Plin. XV. 19.*

8. *Lubricandi* vi, emolliendi, sitim restinguendi, & simul urinam pellendi gaudent Ficus recentes; atque ideo præcipue calculosis conducunt; e contrario in alvo laxa quam maxime sunt noxiæ.

CARICÆ magis dulces pinguesque, minus aquosæ & mucilaginosæ sunt: proinde Recentes sitim & calorem restingunt, urinam pellunt; Passæ vero calefaciunt & sitim accendunt, urinamque impediunt.

9. *Relaxant*, & tempore inprimis matutino assumptæ, e præcipuis sunt remediis in alvo obstipata.

Senibus etiam vi sua relaxante & emolliente ad alvum lubricandam quam maxime profunt.

Gravidæ in Anglia moris habent, ultimis gestationis mensibus, ad partum facilitandum Ficus aliquot tostas quotidie consumere.

10. *Involvunt* acres humores pingues caricæ laute assumptæ: inde in Tussi, Nephritide, Stranguria ex unanimi Practicorum consensu valent.

In *Colica Saturnina* decoctum copiose assumptum inter primaria numeratur medicamenta.

In *morbis pectoris* oleo olivarum dulcium insuper irrorari solent, quo magis, acres particulas involvant. *Schonborn. manual. 93.*

Abstersorium magnum Mesues quod decoctum est Hyssopi & Ficum, hodie rusticis nostris notissima medicina, quam raucedine, Tussi, aliisque morbis pectoris gravati bibunt.

Spiritui vini caricæ infundere solent illi, qui ruritam degunt, ac spiritus maximam partem deinde flamma injecta minuere; hoc quidem modo aliquid de mucilaginoso Ficum principio dissipari, simulque spiritum domari, non est dubium.

Gargarismata e Ficu in raucedine, vulgo notissima medicina est.

11. *Emolliunt* caricæ & maturant humores extrinsece applicatæ.

Emplastris emollientibus immiscentur non raro caricæ. *Gargarismata* e caricis quotidie in inflammatione tonsillarum & faucium solent præscribi.

Assatæ caricæ majorem adhuc vim emolliendi & maturandi externe applicatæ possident, & proinde tostæ ad tumores pestilentiales hodie etiam adhibentur, uti quondam a Rege Hiskia adhibitæ fuere. 2. Reg. 20.

Caricarum una inversa loco suppositorii a quibusdam usurpatur effectu certe minime spernendo.

12. *Hepatis* quoque molem augent, singulari certe effectu, forte quod dulcēs bileſcant non ſecus ac ſaccharum, butyrum, mel & dulcia reliqua: Hinc veteres ficubus anſeres & porcos ſaginabant, ut *Ficata* eorum *jecinora* in monſtroſam molem enata obtinerent. Hinc

Martial. *Adſpice quam tumeat magno jecur anſere majus.*

Horat. *Pinguibus & Ficis paſtum jecur anſeris albi.*

Boneri ſepulchr. 1059. ſ. 28. Obſervatio huic forte innititur, qui puerum frequenti Ficuum eſu hepatis ſcirrhum contraxiſſe memoriæ prodiit.

13. *Sudorem fœtidum* cauſare caricas, copioſe ingeſtas, docent obſervationes:

Sophiſtæ vitam Ficubus ſolum ſuſtentantes, adeo fœtentem ſpirarunt ſudorem, ut converſatione eorum uti vix quiſquam voluerit. Hinc *Athenæus deipnoſoph. II. 2.* Anchimoli & Moſchi Philoſophorum ac Rhetorum in *Elide*, qui per totam vitam aquam biberent, ſoliſque ficubus veſcerentur, ſudorem adeo graviter oluiſſe tradit, ut eos in balneis omnes averſarentur.

Sim. Paulli igitur monuit, omnes, quibus hircus eſt ſubalaris, a Ficubus abſtinere debere, cum illum valde augeant.

14. *Pediculos* generare Ficus, uno ore aſſeruerunt veteres, ut Galenus, *Ægineta*, *Oribafius*.

Platoni inde, ob crebrum Ficuum eſum, pediculos mortem attuliſſe fertur, unde *Platonis* pediculi in proverbium abivere. Vulgus quoque adhuc eandem fovet ſententiam; hinc rariffime liberis ſuis Ficus concedunt noſtrates, exiſtimantes pediculos e feminibus, lendum inſtar adparentibus, generari. Pediculos autem infantes magis quam adultos infeſtare, omnibus notum eſt; nam poros infantum magis apertos eſſe, facilius tranſpirare, liquoresque eorum corporum blandiores & miriores eſſe, & conſequenter eos longe facilius pabulum talibus ani-

malculis suggerere, luce meridiana est clarius. Hinc patet, quod caricæ, mites faciendo humores & maxime nutriendo, transpirationemque majori urgendo impetu, lithiasin quidem promovere possint, minime vero pediculos generare; horum enim stupendæ industriæ mechanismus, a sapientissima Creatoris manu oriundus, non minus æquivocam respuit generationem, quam Elephantes.

15. *Exanthemata* ad superficiem corporis propellunt Caricæ:

Variolis & morbillis infectis infantibus præscribitur decoctum, ad expellendum miasma febrile ad corporis superficiem.

Scabiem causant Ficus copiose comestæ, prout observatio fert *Simeonis Serbi*. Pleræque enim papulæ in corpore nostro efflorescentes ab Acaris oriuntur, quos acu eximere, oculisque facile perspicere possumus; utrum vero per casus externos & contagio nascantur, an ficibus, in quibus *Leuvenhœkius*, microscopio armatus, myriades vidit acaros, per vias chylopoieticas propagentur, has, inquam, lites componere nostri non est instituti.

16. *Venenis* resistere Ficus, veterum unanimes est consensus, uti *Serapionis*, *Averrhois*, *Avicennæ*.

Mitbridatis famosum antidotum fertur sequens fuisse. Rc. Fol. Rutæ N:o XX. Caricar. N:o ij. Nuc Jugland. Sicc. N:o ij. Salis gr. j. contrit. & comminut. Misc. Agunt præprimis caricæ adversus venena, quatenus involvunt corrodentia spicula, eaque per poros corporis eliminant.

17. *Oeconomicus* usus hujus arboris parvus est, si fructum ejusque usum demas.

Lignum enim porosum fragile, plerisque aliis lignis longe inferius, unde in proverbium transit ficulneus ramus.

Fructus usui & medico & diætetico inservit, uti ex dictis patet.

Arbor

Arbor ornatus caussa interdum ollis inferitur, & in fenestris asservatur per totam hyemem, ut grato virore oculos reficiat inhabitantium.

Bombyces Fici foliis in Antiochia ali, refert Bellonius; quod si æque bene succederet ac foliis Mori, res esset magni momenti apud nostrates, quibus modo duæ mori species adhuc innotuere, eæque minus frequentes.

XII. HISTORICA.

Memoriæ proditum est, apud veteres ATHENIENSES optimas Ficus crevisse p), ideoque publico edicto vetitum est, ne Ficus hæ extra limites civitatis exportarentur, in incolæ soli singulari terræ suæ prærogativa q) gaudere possent. Huic legi custodiendæ certi homines sunt præfecti, Sycophantæ inde dicti.

XERXEN, præter alias causas, incitarunt caricæ Atheniensium ad maximas copias, quæ unquam visæ sunt, in Athenienses ducendas, si modo testimonio sequentium auctorum fidere liceat: *Athenæus lib. 14.* narrat, Xerxen Persarum Regem, caricarum Atticarum jucundo sapore ab Eunuchis suscitatum fuisse, ut bellum contra Athenienses susciperet. *Clemens Alexandr. l. 2 c. 1.* Propter caricæ chelidonias in Græciam venit infelix Persa cum 500000. *Plutarch. apophthegm. opp. t. 11. p. 173.*

D 2

Xerxes

p) *Caricæ Atticæ in magno pretio.* Athen. 652. *Ficum Atheniensibus sacram tradit* Plutarch. apophth. lib. 7. *Caricæ Atheniensium insignia.* Athen. 652. (q) *Caricæ ex Attica exportare vetitum.* Meurs. 49. *Caricæ in Attica nascentes exportari prohibitæ.* Athen. 57. 19. *Caricæ in Attica nascentes non licebat exportare.* Ligstot. 1. 312. *Ficus Athenis non licebat exportare lege Sæmonis.* Plutarch. fol. 91.

Xerxes ficibus Atticis allatis se negavit vesciturum, antequam terra eas producente fuerit potitus r).

CARTHAGINIS dura fata Ficibus suos debere natales refert *Plin. XV. c. 18.* „Cato perniciali odio Carthaginis flagrans, & nepotum de securitate anxius, cum clamaret in Senatu Carthaginem delendam, attulit aliquando in curiam præcocem ex ea provincia Ficum, ostendensque patribus, interrogo vos inquit, quando hoc pomum demtum putatis ex arbore? Cum inter omnes recentem esse constaret: atqui ante tres dies, inquit, seipote decerptum esse Carthagine: tam prope a muris habemus hostem: statimque sumtum est tertium bellum Punicum quo Carthago deleta est. Et *Plutarch. Caton. t. 11. p. 352.* Fertur Cato Ficos africanos, togam excutiendo, in curia consulto effudisse, quorum quum admirarentur magnitudinem & speciem, dixisse eum, quæ hos feras tellus, tridui navigatione a Roma distare.

r) *Ficus Attica præstantissima Xerxi grata. Urfin. 437. Ficus Attica bello Persico, causam, dedere. Antiqu. Roman. t. 12.*

S. D. G.

